

Waarneming van een Bladkoninkje (Phylloscopus inornatus) in het Amsterdamse Bos

Op vrijdagmiddag 7 december werd ik door Gerald Oreel gebeld, die mij meedeelde dat donderdag in het Bos een Bladkoninkje gezien was en wel in de bosgedeelten ten zuid-oosten van de roeibaan. De vogel bevond zich in een groepje mezen..

Aangezien ik zeer geïnteresseerd ben in alle soorten Phylloscopi, besloot ik om, ondanks de vage plaatsaanduiding en het druilerige weer, een zoekpoging te wagen.

Ik spoedde mij naar het Bos en begon in de omgeving van de Heuvel, waar in deze tijd van het jaar altijd wel mezentroepjes te vinden zijn, te zoeken, echter zonder succes. Wel werden enkele mezen groepen ontdekt, maar een Phylloscopus zat er niet tussen.

Na de Heuvel besloot ik de voederplaatsen in de buurt van de Kleine Vijver (Omoricapad etc.) te onderzoeken. Naar het scheen weer tevergeefs. Wel veel Mezen, Goudhaantjes en zelfs Vuurgoudhaantjes, maar daar bleef het bij.

Toen ik echter voor de derde keer die middag het paadje infietste naar het uitkijplateau over de Kleine Vijver merkte ik een troepje mezen op (Kool-, Pimpel-, Staartmees en Matkop) waartussen ik een kleiner en rustelozer vogeltje ontdekte. Toen ik de kijker richtte zag ik het meteen: het was het Bladkoninkje.

Vanwege het drukke gedrag van de vogel was het moeilijk om hem zeer nauwkeurig te bestuderen. Ik kon echter de volgende beschrijving maken. Kleiner dan Pimpelmees. Bovenzijde dofgroen, onderzijde wit. Ik kon geen gele tekening op de onderzijde ontdekken. Op de linkervleugel (de rechtervleugel heb ik niet kunnen bekijken) twee witte vleugelstrepen, waarvan de onderste duidelijk en breed was, gevormd door witte punten aan de grote vleugeldekveren, de bovenste echter onduidelijk en kort gevormd door maar 3-4 witte puntjes aan de kleine vleugeldekveren. Aan de tertiaals zaten lichte zoompjes. Boven het oog bevond zich een vrij brede lichte wenkbrauwstreep. Verder qua lichaamsvorm etc. een typische Phylloscopus.

Omdat de groep al fouragerend in een naaldbos verdween, was de waarnemingsperiode vrij kort, namelijk minder dan één minuut en hoorde ik de vogel maar één keer roepen. Dit geluid, dat overigens zeer kenmerkend genoemd mag worden, is het best te omschrijven als een luid en vrij scherp "wiest". Hiermee was voor mij de determinatie rond.

Deze waarneming is de eerste voor het Amsterdamse Bos en volgens de Avifauna van Nederland de derde winterwaarneming in Nederland.

Steven Schoevaart

Belangrijke literatuur voor de determinatie van Phylloscopi:

Commissie voor de Nederlandse Avifauna, De Avifauna van Nederland, 1970; E.J. Brill, Leiden.

King, B. et al., A Field Guide to the Birds of South-East Asia, 1978; Collins, London.

Marshall, J.T. jr. en Pantuwattana, S., "Identification of Leafwarblers in Thailand", the Natural History Bulletin of the Siam Society, vol. 23 no. 1/2, nov. 1969; Pracandra Printing Press, Bangkok.

Svensson, L., Identification Guide to European Passerines, 1975, Naturhistoriska Riksmuseet, Stockholm.

Ticehurst, C., A Systematic Review of the Genus Phylloscopus, 1966; Johnson Reprint Corporation, New York.

Williamson, K., Identification for Ringers no. 2, The Genus Phylloscopus, 1976; Maund & Irvine Limited Tring, Herts.

Witherby, H.F. et al., The Handbook of British Birds, deel 2, 1966; H.F. en G. Witherby, London.